

Nowotwór a koronawirus (covid)

Niniejsza broszura dotyczy koronawirusa (covidu) w powiązaniu z chorobą nowotworową. Można podjąć pewne działania, aby chronić siebie i innych przed covidem. Broszura zawiera również informacje na temat szczepionek przeciwko covidowi.

Odpowiedzi na wszelkie pytania dotyczące przedstawionych tutaj informacji można uzyskać od lekarza lub pielęgniarki w szpitalu, w którym odbywa się leczenie.

Można także zadzwonić do organizacji Macmillan Cancer Support pod darmowy numer telefonu **0808 808 00 00**, 7 dni w tygodniu w godzinach od 08:00 do 20:00. Dysponujemy pomocą tłumaczy, więc można z nami porozmawiać w swoim własnym języku. Po połączeniu się z naszą linią należy powiedzieć po angielsku, w jakim języku chce się kontynuować rozmowę.

Więcej informacji na temat covidu można znaleźć na stronie internetowej macmillan.org.uk/coronavirus. Mamy również więcej informacji w języku polskim na temat nowotworów na stronie macmillan.org.uk/translations

Niniejsza broszura zawiera informacje na następujące tematy:

- Czym jest covid?
- Co z chorymi na nowotwory?
- Co z leczeniem chorych na nowotwory?
- Czym jest szczepionka przeciwko covidowi?
- Właściwa opieka i wsparcie dla pacjentów
- Jak organizacja Macmillan może pomóc
- Więcej informacji w języku polskim
- Źródła i podziękowania

Czym jest covid?

Covid jest niekiedy nazywany „COVID-19” lub koronawirusem. Jest to infekcja wirusowa. Wirus ten wywołuje poważną chorobę. Niektórzy mogą w jej wyniku umrzeć.

Jak można zachorować na covid?

Wirus przenosi się między osobami. Można zarazić się nim, przebywając w pobliżu osoby zakażonej. Wirusem można zarazić się również, dotykając powierzchni skażonej wirusem.

Jak czują się osoby chorujące na covid?

Osoby chorujące na covid mogą skarżyć się na złe samopoczucie. Mogą one:

- mieć uporczywy kaszel,
- odczuwać gorąco lub mieć dreszcze w połączeniu z gorączką (ponad 37,5°C [99,5°F]),
- odczuwać zaburzenia węchu lub smaku.

U niektórych osób mogą także pojawić się:

- trudności z oddychaniem,
- niewyjaśnione zmęczenie i brak energii,
- bóle mięśni,
- niechęć do jedzenia lub brak łaknienia,
- ból głowy, który wydaje się nietypowy lub trwa dłużej niż zwykle,
- ból gardła, zatkany nos lub katar,
- biegunka,
- nudności lub wymioty.

Osoby chore na nowotwór, które czują się źle, mogą zgłosić się do lekarza onkologa lub szpitala w celu uzyskania porady.

Osoby, które podejrzewają u siebie covid, muszą zostać w domu. W ten sposób mogą zapobiec przeniesieniu covidu na innych. Należy poinformować lekarza, jeżeli podejrzewa się u siebie covid.

Jak ustalić, czy pacjent jest ma covid?

Większość osób nie musi już wykonywać testów na covid . Testy te są nazywane testami metodą przepływu bocznego (ang. LFT, lateral flow tests). Niektórym osobom są one wydawane bezpłatnie. Dzieje się tak, gdy:

- pacjent ma schorzenie, które można leczyć nowymi metodami leczenia covidu,
- pacjent ma być poddany zabiegowi w szpitalu.

Zespół szpitalny opiekujący się pacjentem omawia z nim tę kwestię. Mamy informacje na temat testów na covid w:

- Anglia – [więcej informacji można znaleźć na stronie www.gov.uk](http://www.gov.uk),
- Szkocji – [więcej informacji można znaleźć na stronie www.gov.scot](http://www.gov.scot),
- Walii – [więcej informacji można znaleźć na stronie www.gov.wales](http://www.gov.wales),
- Irlandii Północnej – [więcej informacji można znaleźć na stronie www.publichealth.hscni.net](http://www.publichealth.hscni.net).

Co z chorymi na nowotwory?

Osoby chore na nowotwór mogą być bardziej narażone na poważny przebieg covidu.

Części ciała odpowiadające za walkę z wirusami i infekcjami są nazywane układem odpornościowym. Niektóre rodzaje nowotworów i ich leczenia mogą osłabić układ odpornościowy. Oznacza to, że organizm może nie podjąć skutecznej walki z covidem.

Jak osoby chore na nowotwór mogą się zabezpieczać?

Można zabezpieczać się na różne sposoby:

- przyjmować szczepionki przeciwko covidowi, gdy zostają nam zaoferowane,
- nosić maseczkę w skupiskach ludzi lub poza domem (maseczka musi zasłaniać usta i nos),
- unikać bardzo załoczonych miejsc,
- zachowywać dystans 2 metrów od innych osób,
- często myć ręce,
- jeżeli w domu znajdują się osoby inne niż domownicy, otworzyć okna i drzwi, aby zapewnić dopływ świeżego powietrza.

Samoizolacja

Na początku pandemii niektórym osobom polecono samoizolację. Oznaczało to pozostawanie w domu i unikanie kontaktu z innymi osobami. Chodziło o ochronę osób z niektórymi chorobami, u których mógłby wystąpić bardzo ciężki przebieg choroby wywołanej koronawirusem.

Według zaleceń rządu samoizolacja nie jest już konieczna. Jednak wciąż należy zachować ostrożność i stosować środki ochrony. Obejmują one przyjmowanie szczepionek i stosowanie się do zaleceń obowiązujących lokalnie. Najnowsze zalecenia można znaleźć w internecie. Zalecenia i porady powinny być dostępne w różnych językach i formatach.

Porady, jak być bezpiecznym w zaistniałej sytuacji, można znaleźć w witrynach rządowych w:

- [Anglii](#),
- [Szkocji](#),
- [Walii](#),
- [Irlandii Północnej](#).

Jak można o siebie dbać?

Osoby chore na nowotwór powinny szczególnie zadbać o zdrowie. Są sposoby na wzmacnianie układu odpornościowego. Silny układ odpornościowy może pomóc w leczeniu nowotworu. Najlepsze praktyki:

- zdrowe odżywianie,
- picie dużej ilości wody lub innych płynów,
- ruch,
- dostateczny czas odpoczynku,
- rozmowy z innymi ludźmi na temat swojego samopoczucia.

Więcej informacji na temat zdrowego odżywiania można znaleźć po polsku na stronie: [macmillan.org.uk/translations](https://www.macmillan.org.uk/translations).

Co z leczeniem chorych na nowotwory?

Pacjent może obawiać się, co będzie z testami, badaniami obrazowymi i leczeniem nowotworu. Jednak wszelkie zabiegi mogą odbywać się zgodnie z planem. Jeśli pacjent ma obawy, może porozmawiać o tym z lekarzem lub pielęgniarką.

Przed przeprowadzeniem testów lub leczenia w szpitalu u pacjenta można wykonać test na covid.

Osoby poddawane leczeniu z powodu nowotworu mogą odczuwać obawy w związku ze szczepieniem. Szczepienia są bezpieczne. Warto ustalić z lekarzem, kiedy jest najlepszy czas na poddanie się szczepieniu. Szczepionki mogą działać słabiej u pacjentów poddawanych niektórym rodzajom terapii nowotworowej. Wciąż jednak pomagają chronić przed covidem.

Czym jest szczepionka przeciwko covidowi?

Szczepionka to produkt leczniczy, który chroni przed chorobą. Ważne jest, aby osoby chore na nowotwór przyjmowały szczepionki przeciwko covidowi, ponieważ szczepienia wspomagają układ odpornościowy, który z kolei lepiej chroni chorych. Oznacza to, że osoby zaszczepione są mniej podatne na ciężki przebieg covidu.

Osoby chore na nowotwór powinny przyjąć szczepionkę, gdy tylko się im ją zaoferuje. Wynika to z tego, że mogą one przechodzić covid bardzo ciężko. Lekarze przetestowali szczepionki, aby mieć pewność, że są one bezpieczne.

Lekarz zaleci pacjentowi najlepszy termin na przyjęcie szczepionki. Ważne jest, aby przyjąć szczepionkę w momencie wskazanym przez lekarza.

W jaki sposób przyjmuje się szczepionkę?

Lekarz lub pielęgniarka podaje szczepionkę w postaci zastrzyku w ramię.

Co dzieje się po przyjęciu szczepionki?

Po przyjęciu szczepionki nadal należy zachowywać ostrożność. Nie chroni ona w 100% przed zachorowaniem na covid. Powinna jednak zapobiec wystąpieniu ciężkiego przebiegu choroby. Aby zapewnić sobie bezpieczeństwo po szczepieniu, wciąż należy stosować się do zasad wymienionych w niniejszej broszurze.

Właściwa opieka i wsparcie dla pacjentów

Jeżeli pacjent ma nowotwór i nie mówi po angielsku, może się obawiać, że to wpłynie na jego leczenie i opiekę. Zespół opieki zdrowotnej powinien jednak zaoferować każdemu pacjentowi poziom opieki i wsparcia oraz informacje, które spełniają jego potrzeby.

Wiemy, że czasami ludzie mogą doświadczać dodatkowych trudności, próbując uzyskać właściwe wsparcie. Na przykład jeśli ktoś pracuje zawodowo lub ma rodzinę, może być mu trudno znaleźć czas, aby zgłaszać się na wizyty w szpitalu. Może także martwić się o pieniądze i koszty dojazdu. Wszystko to może wywoływać stres i można nie wiedzieć, jak sobie z tym poradzić.

Pomoc jest jednak dostępna. Nasza bezpłatna linia wsparcia **0808 808 00 00** może zaoferować w języku pacjenta poradę dotyczącą jego sytuacji. Można porozmawiać z pielęgniarkami, doradcami finansowymi, doradcami zajmującymi się świadczeniami społecznymi czy pracą zawodową.

Osobom z nowotworami oferujemy także dotacje od fundacji Macmillan. Są to jednorazowe kwoty pieniędzy, które można przeznaczyć na takie wydatki, jak parking szpitalny, przejazdy, opiekę nad dziećmi czy rachunki za ogrzewanie.

Jak organizacja Macmillan może pomóc

W Macmillan wiemy, jak diagnoza nowotworu może wpływać na całe życie pacjenta i dlatego jesteśmy tu, aby wspierać chorych.

Linia wsparcia Macmillan

Dysponujemy pomocą tłumaczy, więc można z nami porozmawiać w swoim własnym języku. Wystarczy powiedzieć po angielsku, w jakim języku chce się rozmawiać. Możemy odpowiedzieć na pytania natury medycznej, przekazać informacje na temat wsparcia finansowego lub po prostu wysuchać pacjenta, jeśli chce z kimś porozmawiać. Nasza bezpłatna, poufna linia telefoniczna jest czynna 7 dni w tygodniu w godzinach od 08:00 do 20:00. Jej numer to **0808 808 00 00**.

Chat internetowy

Pacjent może nam wysłać wiadomość przez chat internetowy z informacją, że potrzebuje tłumacza. Po podaniu przez pacjenta po angielsku potrzebnego języka zorganizujemy dla niego rozmowę w tym języku. Należy kliknąć przycisk „Porozmawiaj z nami przez chat”, który pojawia się na różnych stronach w witrynie. Można też wejść na stronę macmillan.org.uk/talktous

Witryna internetowa Macmillan

W naszej witrynie można znaleźć mnóstwo informacji w języku angielskim na temat nowotworów. Mamy również więcej informacji w innych językach na stronie macmillan.org.uk/translations.

Możemy również przetłumaczyć informacje na życzenie pacjenta. Wystarczy napisać do nas wiadomość e-mail na adres cancerinformationteam@macmillan.org.uk o tym, co jest potrzebne.

Centra informacji

Nasze centra informacji i wsparcia są zlokalizowane w szpitalach, bibliotekach i centrach mobilnych. Zachęcamy do wizyty w takim centrum, gdzie można zasięgnąć informacji i porozmawiać z kimś w cztery oczy. Najbliższe centra można znaleźć, wchodząc na stronę macmillan.org.uk/informationcentres lub dzwoniąc pod nasz numer **0808 808 00 00**.

Lokalne grupy wsparcia

W grupie wsparcia można porozmawiać z innymi osobami zmagającymi się z chorobą nowotworową. Informacje na temat swoich lokalnych grup wsparcia można znaleźć, wchodząc na stronę macmillan.org.uk/supportgroups lub dzwoniąc pod numer **0808 808 00 00**.

Społeczność internetowa Macmillan

Można także porozmawiać z innymi osobami chorującymi na nowotwór przez Internet na stronie macmillan.org.uk/community, która dostępna jest przez całą dobę. Można podzielić się swoim doświadczeniem, zadać pytania lub poczytać wpisy innych osób.

Więcej informacji w języku polskim

Dysponujemy informacjami w języku polskim na następujące tematy:

Rodzaje nowotworów <ul style="list-style-type: none">• Nowotwór piersi• Rak szyjki macicy• Nowotwór jelita grubego• Nowotwór płuc• Nowotwór prostaty (gruczołu krokowego, stercza) Metody leczenia <ul style="list-style-type: none">• Chemicoterapia• Radioterapia• Zabiegi chirurgiczne	Sposoby radzenia sobie z rakiem <ul style="list-style-type: none">• Jeśli zdiagnozowano raka – krótki poradnik• Problemy żywieniowe a nowotwory• U schyłku życia• Wsparcie finansowe – zasiłki• Wsparcie finansowe – pomoc w pokrywaniu kosztów• Zdrowe żywienie• Zmęczenie (uczucie wyczerpania) a nowotwór• Skutki uboczne leczenia nowotworu• Jak można sobie pomóc?
---	--

Aby przejrzeć te informacje, należy wejść na stronę:

macmillan.org.uk/translations

Źródła i podziękowania

Niniejsza broszura informacyjna została napisana oraz zredagowana przez zespół Cancer Information Development organizacji Macmillan Cancer Support. Została ona przetłumaczona przez profesjonalne biuro tłumaczeń.

Niniejsza broszura została przygotowana na podstawie informacji dostępnych na stronie organizacji Macmillan na temat [nowotworów i koronawirusa \(macmillan.org.uk/coronavirus\)](https://www.macmillan.org.uk/coronavirus).

Przestawione tutaj informacje zostały sprawdzone przed odpowiednich specjalistów i zatwierdzone przez doktora Tima Ivesona, konsultanta onkologa i głównego redaktora medycznego organizacji Macmillan, oraz Rosie Loftus, głównego specjalistę ds. medycznych.

Nasze informacje są przygotowywane na podstawie najnowszych dowodów naukowych. Aby uzyskać więcej informacji na temat źródeł, z których korzystamy, prosimy skontaktować się z nami, pisząc na adres: cancerinformationteam@macmillan.org.uk.

MAC18794_Polish

Ostatnia redakcja tekstu: 2022 r.

Następna zaplanowana redakcja tekstu: 2024 r.

Dokładamy wszelkich starań, aby przekazywane przez nas informacje były dokładne i aktualne, jednak nie mogą one zastąpić specjalistycznej porady lekarskiej udzielonej konkretnemu pacjentowi. W zakresie dopuszczonym przez prawo organizacja Macmillan nie ponosi odpowiedzialności w związku z wykorzystaniem informacji zawartych w niniejszej publikacji, informacji od osób trzecich ani informacji zawartych na podanych stronach internetowych lub do których przedstawiono odnośniki.

© Macmillan Cancer Support 2022 – organizacja charytatywna zarejestrowana w Anglii i Walii (261017), Szkocji (SC039907) oraz na Wyspie Man (604), działająca także w Irlandii Północnej. Spółka z odpowiedzialnością ograniczoną do wysokości gwarancji, zarejestrowana w Anglii i Walii pod numerem 2400969. Numer rejestracyjny spółki na Wyspie Man: 4694F. Adres siedziby: 89 Albert Embankment, London, SE1 7UQ. Numer VAT: 668265007

Cancer and coronavirus (covid)

This information is about coronavirus (covid) if you have cancer. There are things you can do to protect yourself and other people from covid. There is also information about covid vaccines.

If you have any questions about this information, ask your doctor or nurse at the hospital where you are having treatment.

You can also call Macmillan Cancer Support on freephone **0808 808 00 00**, 7 days a week, 8am to 8pm. We have interpreters, so you can speak to us in your own language. When you call us, please tell us in English which language you need.

We have more information about covid on our website at macmillan.org.uk/coronavirus We also have more cancer information in your language at macmillan.org.uk/translations

This information is about:

- What is covid?
- What if I have cancer?
- What will happen to my cancer treatment?
- What is the covid vaccine?
- Getting the right care and support for you
- How Macmillan can help you
- More information in your language
- References and thanks

What is covid?

Covid is sometimes called COVID-19 or coronavirus. It is a viral infection. This virus can make you very ill. Some people die from it.

How do people get covid?

The virus spreads from person to person. You can get it if you are near someone with the virus. You can also get it by touching a surface that has the virus on it.

How will covid make me feel?

If you have covid, you may feel unwell. You might:

- have a cough that does not stop
- feel hot or shivery with a high temperature (over 37.5°C [99.5°F])
- not be able to smell or taste properly.

Some people may also have:

- shortness of breath
- unexplained tiredness and lack of energy
- muscle aches or pains
- not wanting to eat or not feeling hungry
- a headache that's unusual or longer lasting than usual
- a sore throat, stuffy or runny nose
- diarrhoea
- feeling sick or being sick.

If you have cancer and feel unwell, call your cancer doctor or hospital right away for advice.

If you think you might have covid you must stay at home. This is to stop you spreading covid to others. Tell your doctor if you think you might have covid.

How will I know if I have covid?

Most people no longer need to take a covid test. These are called lateral flow tests (LFTs). They are free for some people. This includes if:

- you have a health condition that means you can have new covid treatments
- you are going into hospital for treatment

Your hospital team will discuss this with you. You can read more about getting tests in:

- England – [visit www.gov.uk to find out more](http://www.gov.uk)
- Scotland – [visit www.gov.scot to find out more](http://www.gov.scot)
- Wales – [visit www.gov.wales to find out more](http://www.gov.wales)
- Northern Ireland – [visit www.publichealth.hscni.net to find out more](http://www.publichealth.hscni.net)

What if I have cancer?

If you have cancer, you may be more at risk of becoming very ill if you have covid.

The parts of the body that fight viruses and infections are called the immune system. Some types of cancer and their treatments can weaken your immune system. This means your body may not fight the covid virus well.

How can I protect myself if I have cancer?

There are things you can do to protect yourself:

- Get covid vaccines when they are offered to you.
- Wear a mask when you are with other people or outside your house. This must cover your mouth and nose.
- Avoid very busy places.
- Do not stand close to people and try to stay 2 metres apart.
- Clean your hands often.
- If you are indoors with people who are not in your household, keep doors and windows open for fresh air.

Shielding

At the start of the pandemic, some people were told to shield. This meant staying indoors at all times and staying away from other people. It was to protect people with certain illnesses who might become very unwell if they had coronavirus.

Government advice is that people no longer need to shield. But you should still be careful and protect yourself. This includes having vaccines and checking any guidance for your local area. You can get the latest rules on the internet. You should be able to get the rules and advice in different languages and formats.

Visit government websites for guidance on how to keep yourself safe in:

- [England](#)
- [Scotland](#)
- [Wales](#)
- [Northern Ireland](#)

How can I take care of myself?

It is really important to look after your health if you have cancer. There are ways to make your immune system stronger. This can help you cope better with cancer treatment. The best things to do are:

- eat healthily
- drink lots of water or other fluids
- keep moving your body
- get enough rest
- talk about how you are feeling to other people.

We have more information about healthy eating in your language at
macmillan.org.uk/translations

What will happen to my cancer treatment?

You might be worried about having tests, scans or cancer treatment. But you should have these as planned. Talk to your doctor and nurse if you are worried about this.

You may be tested for covid before you have tests or treatment in a hospital or clinic.

You might be worried about getting a vaccine if you are having cancer treatment. It is safe to have the vaccines. Your doctor can talk to you about the best time to have them. The vaccines may not work as well if you are having some cancer treatments. But they will still help to protect you from covid.

What is the covid vaccine?

A vaccine is a medicine that helps to keep you safe from an illness. It is important that you get covid vaccines as these will help your immune system to protect you. This means that you are less likely to get very unwell with covid.

If you have cancer, you should have the vaccine when it is offered. This is because you may become very unwell if you get covid. Doctors have tested the vaccines to make sure they are safe to use.

Your doctor will tell you when you can get your vaccine. It is important to get the vaccine when your doctor tells you.

How will I get my vaccine?

A doctor or nurse will give you the vaccine as an injection (jab) in your arm.

What happens after I get the vaccine?

You will still need to be careful after you have had the vaccine. The vaccine may not stop you having covid. But it should stop you becoming very unwell. You must still follow the rules in this information to stay safe after getting your vaccine.

Getting the right care and support for you

If you have cancer and do not speak English, you may be worried that this will affect your cancer treatment and care. But your healthcare team should offer you care, support and information that meets your needs.

We know that sometimes people may face extra challenges in getting the right support. For example, if you work or have a family it can be hard to find time to go to hospital appointments. You might also have worries about money and transport costs. All of this can be stressful and hard to cope with.

But help is available. Our free support line **0808 808 00 00** can offer advice, in your language, about your situation. You can speak to nurses, financial guides, welfare rights advisers and work support advisers.

We also offer Macmillan Grants to people with cancer. These are one-off payments that can be used for things like hospital parking, travel costs, childcare or heating bills.

How Macmillan can help you

At Macmillan, we know how a cancer diagnosis can affect everything, and we are here to support you.

Macmillan Support Line

We have interpreters, so you can speak to us in your language. Just tell us, in English, the language you want to use. We can help with medical questions, give you information about financial support, or be there to listen if you need someone to talk to. The free, confidential phone line is open 7 days a week, 8am to 8pm. Call us on **0808 808 00 00**.

Web chat

You can send us a web chat message saying you would like an interpreter. Tell us, in English, the language you need, and we will arrange for someone to contact you. Click on the 'Chat to us' button, which appears on pages across the website. Or go to macmillan.org.uk/talktous

Macmillan website

Our website has lots of information in English about cancer. There is also more information in other languages at macmillan.org.uk/translations

We can also arrange translations just for you. Email us at cancerinformationteam@macmillan.org.uk to tell us what you need.

Information centres

Our information and support centres are based in hospitals, libraries and mobile centres. Visit one to get the information you need and speak with someone face to face. Find your nearest centre at macmillan.org.uk/informationcentres or call us on **0808 808 00 00**.

Local support groups

At a support group, you can talk to other people affected by cancer. Find out about support groups in your area at macmillan.org.uk/supportgroups or call us on **0808 808 00 00**.

Macmillan Online Community

You can also talk to other people affected by cancer online at macmillan.org.uk/community. You can access it at any time of day or night. You can share your experiences, ask questions, or just read through people's posts

More information in your language

We have information in your language about these topics:

Types of cancer <ul style="list-style-type: none">• Breast cancer• Cervical cancer• Large bowel cancer• Lung cancer• Prostate cancer Treatments <ul style="list-style-type: none">• Chemotherapy• Radiotherapy• Surgery	Coping with cancer <ul style="list-style-type: none">• If you are diagnosed with cancer – a quick guide• Eating problems and cancer• End of life• Financial support – benefits• Financial support – help with costs• Healthy eating• Tiredness (fatigue) and cancer• Side effects of cancer treatment• What you can do to help yourself
---	--

To see this information, go to macmillan.org.uk/translations

References and thanks

This information has been written and edited by Macmillan Cancer Support's Cancer Information Development team. It has been translated by a translation company.

The information included is based on Macmillan's online information about [cancer and coronavirus](#) at macmillan.org.uk/coronavirus

This information has been reviewed by relevant experts and approved by Dr Tim Iveson, Consultant Medical Oncologist and Macmillan Chief Medical Editor and Rosie Loftus, Macmillan Chief Medical Officer.

All our information is based on the best evidence available. For more information about the sources we use, please contact us at cancerinformationteam@macmillan.org.uk

MAC18794_Polish

Content reviewed: 2022

Next planned review: 2024

We make every effort to ensure that the information we provide is accurate but it should not be relied upon to reflect the current state of medical research, which is constantly changing. If you are concerned about your health, you should consult your doctor. Macmillan cannot accept liability for any loss or damage resulting from any inaccuracy in this information or third-party information, such as information on websites to which we link.

© Macmillan Cancer Support 2022. Registered charity in England and Wales (261017), Scotland (SC039907) and the Isle of Man (604). Registered office 89 Albert Embankment, London SE1 7UQ.